

Raadsvoorstel

Onderwerp:	zienswijzen programmabegroting 2024 Metropoolregio Eindhoven
Vergaderdatum:	30 mei 2023
Documentnr. Corsa.:	RA23.021
Case nr. Corsa:	Z23000348
Portefeuillehouder:	de heer F.P.M. Rombouts wethouder

Voorstel

1. Kennis te nemen van de programmabegroting 2024 Metropoolregio Eindhoven en een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2024 voor het thema economie;
2. Inhoudende dat het nodig en billijk is om niet alleen de MRE, maar ook de subregio's te ondersteunen met een financiële bijdrage uit het Stimuleringsfonds voor een periode van maximaal 3 jaar; en
3. De begroting hierop aan te passen en in lijn te brengen met het werkprogramma 2023-2024.

Inleiding

Op 15 maart 2023 heeft het dagelijks bestuur van de Metropoolregio Eindhoven (MRE) de programmabegroting 2024 MRE aangeboden. In de begroting 2024 is de financiële uitwerking van het Samenwerkingsakkoord 2023-2026 opgenomen.

Uw raad is uitgenodigd een zienswijze te geven op de programmabegroting 2024.

De programmabegroting 2024 bestaat uit een overzicht van de programma's, de financiële begroting en (voorgeschreven) paragrafen.

De Kempengemeenten zoeken afstemming over de inhoudelijke onderwerpen van de MRE.

Argumenten

1.1 Inhoud programmabegroting 2024

In de begroting zijn deze programma's en thema's opgenomen:

- Samenwerking en strategie, inclusief Landgoed Gulbergen
- Ruimte en wonen
- Mobiliteit, inclusief GGA
- Energietransitie
- Economie, inclusief Stimuleringsfonds en bijdrage Brainport Development
- Landelijk gebied
- Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE)
- Overhead

Inhoudelijke thema's

Door het algemeen bestuur is op 1 maart 2023 het samenwerkingsakkoord 2023-2026 vastgesteld.

Samenwerking en strategie

De activiteiten voor 2024

Doorontwikkelen regio (mainportstatus)

- Stroomlijnen eenduidige lobby op ontwikkelingen schaa sprong en vitaal landelijk gebied.
- Coördinatie omgevingsdagen, afstemming inbreng Meerjarenprogramma infrastructuur Ruimte en Transport (MIRT), Smartwayz

Regionale aanpak brede welvaart

- Participatie in nationaal netwerk brede welvaart door inbreng casus 'schaalsprong' en ontwikkeling instrumentaria impact brede welvaart later met partners

Versterken samenwerking, participatie en communicatie

- Tussentijdse monitoring en bijsturing programmadoelen samenwerkingsakkoord
- Coördinatie realisatie werkprogramma's
- Kennisprogramma door masterclasses, strategische verkenningen, bijeenkomsten, informatiedeling

Landgoed Gulbergen

Wat gaan we doen in 2024

De ruimtelijke verkenning van het gebied is via een breed communicatie- en burgerparticipatieproces gedeeld. Op basis van het participatieverslag is de visie herijkt. De financiële haalbaarheid van de visie is onderzocht. Dit moet leiden tot een voorkeursscenario voor het gebied.

Ruimte en wonen

Activiteiten 2024

Doorontwikkeling regionale ontwikkelstrategie 2023-2030

- Doorontwikkeling integraal regionale ontwikkelstrategie 2023-2040. Ruimtelijke inpassing (puzzel) van majeure opgaven, zoals de energietransitie, circulaire economie en klimaatadaptatie en ruimtelijke stad-land relaties

Versnelling woningbouw en mobiliteit vanuit bestaande plannen

- Regie woondeal in relatie tot regionale ontwikkelstrategie
- Strategische koers, programmering en prioriteiten, slagkracht, instrumentarium en inrichting organisatie samenwerking

Mobiliteit inclusie gebiedsgerichte aanpak van het verkeers- en vervoersplan

Activiteiten 2024

Regionale strategie mobiliteit

- Actueel houden regionale strategie mobiliteit indien nodig wordt deze bijgesteld
- Nader onderzoeken mobiliteitsopgaven van de regio als doorontwikkeling van de bereikbaarheid van de regio als geheel
- Agenderen bovenregionale opgaven bij provincie en Rijk

Doorontwikkeling mobiliteitsaanpak 2023 - 2030

- Opleveren Regionaal Mobiliteitsprogramma voor Omgevingsdag december 2024

Schone, gezonden en veilige mobiliteit

- Uitdragen toekomstbeeld mobiliteit 2040
- Realiseren projecten zoals opgenomen in het jaarprogramma Brainport Bereikbaar 2024
- Realiseren regionale verkeersveiligheidsprojecten zoals opgenomen in het Regionaal Mobiliteitsprogramma 2024

Energietransitie

Activiteiten 2024

Toekomstig energiesysteem

- Regionale afstemming vraag-aanbod energie in relatie tot regionale ontwikkelstrategie
- Regionaal strategische inbreng organiseren voor het Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat
- Samen met de partners afstemmen over oplossingen, zoals uitbreidingen van het elektriciteitsnetwerk
- Inbreng leveren voor systeemstudies voor de langere termijn
- Informatie uitwisseling organiseren tussen gemeenten over pilot(s) en subsidiemogelijkheden
- Onderhouden en benutten netwerk met provincie, Rijk en Europa

Duurzame opwek energie

- Coördinatie Regionale Energie Strategie-proces (RES), monitoring en bijsturing
- Voorbereiden voortgangsrapportage RES 2025
- Coördinatie, monitoring en bijsturing van het gemeentelijk beleid op het gebied van lokaal eigendom bij grootschalige wind- en zonprojecten
- Deelname aan Brabantbrede Stuurgroep RES en landelijk RES-beraad

Verduurzaming gebouwde omgeving

- Coördinatie, monitoring en bijsturing

Economie, inclusief investeringsfondsen en bijdrage Brainport Development

Activiteiten 2024

Doorontwikkeling mainport

- Organiseren doorlopend proces om tot inhoudelijke afstemming te komen en de gezamenlijke koers te bepalen over de ontwikkeling van de Strategische Agenda Brainport

Versterken vestigingsklimaat

- Coördinatie en regionale afstemming programmering bedrijventerreinen
- Bij aanvraag vervolgranches regiodeal (4^e/5^e) inrichten van zorgvuldig breed gedragen proces om te komen tot een nieuwe aanvraag regiodeal
- Opzetten van proces voor het goed doorlopen van de juridische en financiële afwikkeling van de toegekende subsidies uit de verschillende tranches regio deal (4 en 5^e tranche)

Toekomstbestendig en robuust economisch ecosysteem

- Stimuleringsfonds, uitzetten van drie tenders per jaar (uitvraag en vaststelling)
- Starten regionale proces meerjarenfinanciering Brainport Development 2025-2028

Landelijk gebied

Activiteiten 2024

Toekomstbestendig landelijk gebied

- Coördineren en afstemmen gebiedsontwikkelingen, leergang buitenkansen Brainport (vervolg)
- Uitvoeringsprogramma landelijk gebied
- Monitor 2024, vastgesteld streefbeeld
- (bijdrage aan) Europese strategie voor de regio

Transitie voedselketen

- Programmering uitvoering
- Coördinatie/afstemming voorbeeldprojecten

Regionaal historisch centrum Eindhoven (RHCE)

Activiteiten 2024

- Archiefbeheer volgens wettelijke normen en regelgeving
- Raadpleegbaarheid van archiefbescheiden
- Collectie opbouw die correspondeert met de regionale identiteit
- Toetsing bij gemeenten of hun documentaire informatiehuishouding voldoet aan wet- en regeling
- Adviseren van gemeenten
- Informatie beschikbaar stellen aan publiek

Overhead

De organisatie MRE bestaat uit twee diensten, de MRE en het RHCE.

De taken op het gebied van financiën, personeel en organisatie worden voor beide diensten uitgevoerd door de werkorganisatie MRE. De facilitaire functie en ICT dienstverlening is belegd bij het RHCE.

1.2 Verschuiving middelen binnen inwonerbijdrage: van Stimuleringsfonds naar Regionale opgaven

De nieuwe opgave ruimte en wonen, een programmatische aanpak, de extra inzet op brede welvaart, de regiodeal én het versterken van de positie van de raden hebben een meerjarige impact. Dat resulteert ook in het versterken van de organisatie MRE om de urgente opgaven en benodigde versnelling met elkaar, als 21 gemeenten, te kunnen realiseren. De extra benodigde personele capaciteit wordt gefinancierd door inzet van provinciale en rijksmiddelen (gekoppeld aan afspraken rondom de mainportstatus) en door herschikking binnen de MRE-begroting. De onderbouwing daarvan is per programma toegelicht in het concept werkprogramma 2023-2024. Overall is voorzien dat er in totaal 6,5 fte extra gefinancierd wordt uit externe (rijks-)middelen (onder andere mobiliteit, RES). De overige benodigde extra capaciteit wordt gefinancierd via een herschikking van de gemeentelijke inwonerbijdrage (onder andere ruimte en wonen). Dit wordt gedaan door de bijdrage

Stimuleringsfonds te verlagen met € 675.000,-- en deze toe te voegen aan de bijdrage Regionale opgaven (werkprogramma). Indien vanuit rijk of andere externe financieringsbronnen een grotere bijdrage komt voor de te dekken personele kosten, wordt het surplus aan het Stimuleringsfonds toegevoegd. De voorgestelde herschikking van de begroting is verwerkt in de nu voorliggende begroting 2024. Deze verschuiving is neutraal. De totale inwonerbijdrage voor het jaar 2024 wijzigt niet.

In het concept werkprogramma 2023-2024 en conceptbegroting 2024 wordt de formatie van de MRE verhoogd van 20,3 naar 32,3 fte. Dit is een toename van circa 60%, te financieren uit externe (rijks)middelen voor 6,5 fte en middelen uit het MRE Stimuleringsfonds voor 5,5 fte. Daardoor wordt de bijdrage Stimuleringsfonds voor projecten verlaagd en toegevoegd aan de bijdrage Regionale opgaven. De consequentie voor extra gemeentelijke inzet wordt weliswaar benoemd, maar niet gekwantificeerd.

De bredere impact van de schaa sprong op voorzieningenniveau (Utrechtse barcode) is in het werkprogramma 2023-2024 niet meer opgenomen onder de post economie, terwijl deze in het conceptbegroting 2024 nog wel is opgenomen onder economie.

1.3 Voorgestelde zienswijze economie

Voor het thema economie stellen wij voor om de volgende zienswijze in te dienen:

1. Het betreft hier tijdelijke formatie om het Samenwerkingsakkoord en de Brainport Agenda te realiseren. Dit sluit aan op de Beleidsregel Stimuleringsfonds Metropoolregio Eindhoven 2023 van 14 november 2022. Om te billijken dat de middelen onttrokken worden aan de stimulering van andere projecten in de triple helix, moet de tijdelijke formatie getoetst worden aan genoemde beleidsregel. Dat houdt in dat de extra personele inzet vanuit de MRE ook in lijn moet zijn met deze beleidsregel. Dat betekent dat de tijdelijke inzet maximaal 3 jaar uit het Stimuleringsfonds betaald wordt conform artikel 3.2. Dit betekent eveneens dat er geen verplichtingen aangaan worden voor een langer durende inzet van menskracht dan die maximale periode van 3 jaar. Dit betekent dat flexibel 12 fte aan extra menskracht moet worden ingeschakeld. Om onafhankelijke ontwikkeling, advisering en uitvoering van de opgaven te garanderen, dient de extra formatie betrokken te worden uit minimaal 3 verschillende organisaties. Indien na 3 jaar nog behoefte is aan extra inzet van personele capaciteit op ditzelfde onderwerp, dan moet deze beschouwd worden als structurele capaciteit en kan deze niet meer gefinancierd worden uit de middelen van het Stimuleringsfonds. Dan lijkt het vooralsnog logisch om tijdig als regio de discussie te voeren over de hoogte van de inwonerbijdrage.
2. De impact voor inzet van de MRE is gekwantificeerd, die voor de individuele gemeenten niet. Juist de impact op kleinere gemeenten zal enorm zijn en tijdelijk van aard, net als bij de MRE. Kleinere gemeenten kunnen op subregionaal niveau weliswaar samenwerken om beschikbare capaciteit optimaal te benutten, maar ook dit zal niet toereikend zijn. Daarom is het nodig en billijk om niet alleen de MRE, maar ook de subregio's te ondersteunen met een financiële bijdrage uit het Stimuleringsfonds voor een periode van maximaal 3 jaar en de conceptbegroting hierop aan te passen.
3. De conceptbegroting op het onderwerp van het voorzieningenniveau in lijn te brengen met het conceptwerkprogramma.

Kanttekeningen

Aan de hand van dit voorstel en de programmabegroting 2024 MRE kan uw raad besluiten over bepaalde zaken een (andere) zienswijze in te dienen.

De kans bestaat dat een of meerdere gemeenten binnen de MRE zich niet kunnen vinden in de voorgestelde programmabegroting 2024. Een zienswijze om niet in te stemmen heeft voornamelijk effect als deze door een meerderheid van de 21 gemeenten wordt gesteund. Een zienswijze kan leiden tot een gewijzigd besluit van het algemeen bestuur van het MRE. Het algemeen bestuur van het MRE zal alle reacties/zienswijzen van de raden betrekken bij de vaststelling van de begroting op 5 juli 2023.

Financiën

De indexatie van de programmabegroting 2024 is volgens de vastgestelde kadernota en de afspraken van de 4 regionale gemeenschappelijke regelingen MRE, GGD, ODZOB en VRBZO.

Indexering gemeentelijke bijdrage

De gemeentelijke bijdrage wordt geïndexeerd met 3,56% voor de Regionale opgaven, Brainport Development en het RHCE.

De bijdrage Stimuleringsfonds per inwoner wordt door de verschuiving van € 675.000,- naar de pijler regionale opgaven verlaagd van € 3,554 naar € 2,714 per inwoner. De mutatie van het aantal inwoners van de regio ten opzichte van 2023 (+12.225 inwoners) is verwerkt.

Dit leidt tot de hierna opgenomen gemeentelijke bijdrage 2024:

Regionale opgaven:	€ 66.158 (2023, € 52.475)
Brainport Development:	€ 35.751 (2023, € 34.252)
Regionaal Stimuleringsfonds:	€ 36.767 (2023, € 46.653)
Regionaal Historisch Centrum:	<u>€ 57.139 (2023, € 55.526)</u>
Totaal:	€ 195.815 (2023, € 188.906)

In de conceptbegroting van de gemeente Reusel-De Mierden zal met de gevraagde bijdrage van € 195.815 rekening worden gehouden. Op dit moment is in de jaarschijf 2024 van de begroting 2023-2026 rekening gehouden met een totale bijdrage van € 194.028.

De financiële gevolgen van de zienswijze voor het thema economie zijn uitgewerkt bij de 'argumenten'.

Vervolg

De MRE verzoekt alle gemeenten voor 8 juni 2023 een zienswijze in te dienen op deze begroting. Vaststelling van de programmabegroting 2024 door het algemeen bestuur van de Metropoolregio vindt plaats op 5 juli 2023.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief raden concept begroting en concept werkprogramma (23.04441)
2. Concept programmabegroting 2024 MRE (23.04443)

het college van burgemeester en wethouders,

dhr. J.P.P.S. Ruyters
secretaris

mw. A.J.M.H. van de Ven
burgemeester

Raadsbesluit

Vergaderdatum:	30 mei 2023
Onderwerp:	zienswijzen programmabegroting 2024 Metropoolregio Eindhoven
Documentnr. Corsa.:	RA23.021
Case nr. Corsa	Z23000348

De raad van de gemeente Reusel-De Mierden;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 18 april 2023

gelet op artikel 35, derde lid , Wet gemeenschappelijke regelingen

Besluit

1. Kennis te nemen van de programmabegroting 2024 Metropoolregio Eindhoven en een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2024 voor het thema economie;
2. Inhoudende dat het nodig en billijk is om niet alleen de MRE, maar ook de subregio's te ondersteunen met een financiële bijdrage uit het Stimuleringsfonds voor een periode van maximaal 3 jaar; en
3. De begroting hierop aan te passen en in lijn te brengen met het werkprogramma 2023-2024.

De raad voornoemd,

de voorzitter,

de griffier,

mw. J.M. van Dongen-Hermans

mw. A.J.M.H. van de Ven

